

prima instanță: I. Sandu
instanța de apel: M. Guzun, A. Nogai, V. Brașoveanu

dosarul nr.2rac-460/16

ÎN C H E I E R E

30 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Camera de Licențiere de pe lângă Ministerului Economiei al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Camera de Licențiere de pe lângă Ministerului Economiei al Republicii Moldova împotriva Întreprinderii Individuale „Donțu Domnica” cu privire la retragerea licenței,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 prin care a fost respins apelul declarat de Camera de Licențiere pe lângă Ministerului Economiei al Republicii Moldova și menținută hotărârea Judecătoriei Căușeni din 01 iunie 2015, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 22 mai 2015, Camera de Licențiere de pe lângă Ministerul Economiei al RM a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎI „Donțu Domnica” cu privire la retragerea licenței.

În motivarea acțiunii a invocat că prin decizia Camerei de Licențiere nr.1058 din 01 aprilie 2011, ÎI „Donțu Domnica” i s-a eliberat licența seria A MM II nr. 037040 din 06 aprilie 2011 pentru genul de activitate: „importul și comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților”.

În urma sesizării nr.01-6/760 parvenite de la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor s-a constatat că titularul de licență a încălcat prevederile art. art. 12, 14, 15 al Legii nr. 119 din 22 aprilie 2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți și pct. pct. 17,19 din Regulamentului cu privire la importul, stocarea, comercializarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1045 din 05 octombrie 2005,

Astfel, în rezultatul controlului a fost depistată și constatăată comercializarea de către ÎI „Donțu Domnica” a produselor în lipsa actelor ce ar confirma proveniența și/sau calitatea acestora și reambalarea produselor de uz fitosanitar în ambalaj mic în lipsa autorizației producătorului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și Ministerului Sănătății.

Menționează reclamantul că în virtutea atribuțiilor conferite prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea Camerei de Licențiere și efectivului limită ale acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 799 din 27 noiembrie 2009, Camera

de Licențiere acordă licențe pentru genul de activitate stabilite de lege și are drept misiune asigurarea respectării riguroase a condițiilor de licențiere, statuat ce obligă Camera să se conformeze legislației în vigoare și să întreprindă măsuri în vederea înlăturării încălcărilor ce ar avea un impact nefast asupra societății civile și/sau ar prejudicia bugetul statului, și care concomitent îi permite să se pronunțe în vederea suspendării temporare / retragerii licenței.

Totodată, susține că conform art. 21 alin. (1), (3) din Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr.451-XV din 30 iulie 2001, licența poate fi retrasă în conformitate cu prevederile Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și în alte cazuri prevăzute expres de legile care reglementează genul de activitate licențiat.

Iar, potrivit art.12 al. (3) al Legii cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți nr. 119 din 22 aprilie 2004, constituie temei pentru retragerea licenței importul, păstrarea și/sau comercializarea de către titularul de licență a produselor de uz fitosanitar falsificate sau neînregistrate, achiziționarea produselor de uz fitosanitar și/sau a fertilizanților de la persoane fizice sau agenți economici, care nu dețin licență pentru genul respectiv de activitate.

Subsecvent, cu referire la art. 17 alin. (3) al Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235 din 20 iulie 2006, relatează că ținând cont de încălcările depistate în activitatea ÎI „Donțu Domnica” a apărut necesitatea aplicării imediate a sancțiunii de retragere a licenței eliberate.

Prin urmare în baza celor constatate și în temeiul art. art. 7 alin. (2) lit. a), art. 21 alin. (3) și (6) al Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător și art. 12 alin. (2), (3) al Legii cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți, a emis decizia nr.105 din 19 mai 2015 privind retragerea licenței seria nr. A MM II nr. 037040 din 06 aprilie 2011 eliberată ÎI „Donțu Domnica” pentru genul de activitate: „importul și comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților”

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 21 alin. (3) și (6) al Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451 din 30 iulie 2001.

Solicită retragerea licenței seria A MM II nr. 037040 din 06 aprilie 2011 eliberate ÎI „Donțu Domnica” pentru genul de activitate: „importul și comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților”.

Prin hotărârea Judecătorei Căușeni din 01 iunie 2015 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2015 a fost respins apelul declarat de Camera de Licențiere și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 martie 2016 a fost admis recursul declarat de Camera de Licențiere, casată decizia instanței de apel și restituită pricina spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016, a fost respins apelul declarat de Camera de Licențiere și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a remarcat prevederile art. art. 343¹, 343² și art. 343³ CPC, care reglementează depunerea, cuprinsul și examinarea cereri de sistare temporară și retragerea licențelor/autorizațiilor ce vizează activitatea de întreprinzător, art. 17 alin. (1) din

Lega cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235 din 20 iulie 2006 și art. art. 19, art. 21 alin. (1)-(3) și (6) din Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451 din 30 iulie 2001 și constatând că omisiunile și încălcările admise de agentul economic sunt remediabile și puteau fi înlăturate în baza unor prescripții emise de Camera de Licențiere conform legii, a concluzionat că la caz este inoportună și neproportională aplicarea unei sancțiuni atât de severe față de ÎI „Donțu Domnica” cum ar fi retragerea licenței.

În această ordine de idei, instanța de apel a stabilit că Camera de Licențiere nu a demonstrat imposibilitatea remedierii deficiențelor depistate la ÎI „Donțu Domnica” de către organele de control, iar ca urmare a conchis că toate dubiile urmează a fi tratate în favoarea licențiatului, deoarece licența este un bun care face parte din patrimoniul întreprinderii iar atentarea abuzivă asupra dreptului de proprietate trebuie exclusă întrucât retragerea licenței trebuie să fie dispusă doar în cazuri excepționale.

La data de 02 septembrie 2016, Camera de Licențiere de pe lângă Ministerul Economiei al RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului a invocat că în cadrul examinării cauzei instanțele ierarhic inferioare nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a litigiului nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

Astfel, indică că în speță instanța de apel eronat a concluzionat că autoritatea de licențiere în cazul în care a depistat încălcări ale condițiilor de licențiere urma să emită în privința ÎI „Donțu Domnica” prescripții privind lichidarea încălcărilor și să stabilească un termen de remediere, or, reieșind din prevederile art. 19 alin. (10) al Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, care stabilește controlul în domeniul licențierii, nu în toate cazurile autoritatea de licențiere emite prescripții de regularizare, acestea fiind înaintate după caz, adică dacă încălcările constatate sunt remediabile și legea specială nu prevede pentru asemenea încălcări suspendarea sau retragerea licenței.

Totodată consideră că rezultă din interpretarea eronată a legii și concluziile instanței precum că în cazul încălcărilor pentru care legea prevede în mod expres retragerea licenței urmează să fie acordat un termen pentru remedierea lor, deoarece în sensul art. 21 alin. (3) din Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nu este necesară emiterea prescripțiilor în cazul în care temeiul pentru retragerea licenței prevăzut de legea specială ce reglementează un gen concret de activitate pentru care s-a eliberat licența.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din materialele copia deciziei instanței de apel din 28 iunie 2016 a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces, inclusiv recurentului Camera de Licențiere de pe lângă Ministerul Economiei al RM, prin scrisoarea cu nr. de ieșire 21362-4 din 25 iulie 2016 (f.d. 117), însă careva date privind recepționarea acesteia de către destinatari materialele cauzei nu conțin.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 02 septembrie 2016 împotriva deciziei instanței de apel din 28 iunie 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Camera de Licențiere de pe lângă Ministerul Economiei al RM este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Camera de Licențiere de pe lângă Ministerul Economiei al RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Camera de Licențiere de pe lângă Ministerul Economiei al RM asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Camera de Licențiere de pe lângă Ministerul Economiei al RM ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Camera de Licențiere de pe lângă Ministerului Economiei al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță